

**ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ІНСТИТУТ ІННОВАЦІЙНОЇ ОСВІТИ КИЇВСЬКОГО
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ БУДІВНИЦТВА І
АРХІТЕКТУРИ»**

СХВАЛЕНО

На засіданні Вченої ради

ВСП «ІНО КНУБА»

Протокол № 38

від «17» січня

2023 року

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ВСП «ІНО КНУБА»

О. ПЕТРОЧЕНКО

17.01.2023р

**ПОЛОЖЕННЯ
про дистанційне навчання у відокремленому
структурному підрозділі «Інститут інноваційної освіти
Київського національного університету будівництва і
архітектури»**

від 15.05. 2013 р. № 386-р;

- «Концепція розвитку дистанційної освіти в Україні» затверджено Постановою МОН України 20 грудня 2000р.

- Наказу МОН «Про створення Українського центру дистанційної освіти» від 07.07.2000 р. № 293;

- Наказу МОН «Про затвердження Положення про дистанційне навчання від 25.04.2013 № 466;

- Наказу МОН «Про затвердження Вимог до вищих навчальних закладів та закладів післядипломної освіти, наукових, освітньо-наукових установ, що надають освітні послуги за дистанційною формою навчання з підготовки та підвищення кваліфікації фахівців за акредитованими напрямками і спеціальностями» від 30.10.2013 № 1518;

- Положення «Про Центр інформаційних технологій та дистанційного навчання Інституту інноваційної освіти Київського національного університету будівництва та архітектури», затверджене директором ІНО КНУБА від 22.11.2017р.

- Інших нормативно-правових документів, що регулюють дистанційну освіту.

1.4. Метою запровадження дистанційного навчання в ІНО КНУБА є:

- забезпечення та поширення доступу громадян до освітніх ресурсів шляхом використання сучасних інформаційних ресурсів та телекомунікаційних мереж;

- реалізація навчальних та наукових ресурсів ІНО КНУБА, підвищення якості та оновлення змісту навчання за рахунок інноваційних методів навчання, в тому числі індивідуалізації навчання;

- реалізація системи безперервної освіти.

1.5. Основне завдання дистанційної освіти – забезпечення громадянам можливості реалізації конституційного права на здобуття вищої освіти та професійної кваліфікації:

- розширення доступу різних категорій студентів до якісного навчання за відповідними програмами;

- забезпечення індивідуалізації навчання відповідно до потреб, особливостей і можливостей студентів та слухачів;

- забезпечення можливості одночасного (паралельного) навчання;

- підготовка до вступу до вищих навчальних закладів та до зовнішнього незалежного оцінювання;

- підвищення якості та ефективності навчання шляхом застосування сучасних освітніх технологій;

- створення додаткових можливостей спілкування викладачів і студентів у межах активного творчого навчання;

- підготовка та перепідготовка, підвищення кваліфікації кадрів,

- післядипломна освіта;
- забезпечення контролю якості освіти;
- зменшення витрат на навчання, проїзд та проживання учасників навчального процесу;
- зниження матеріально-технічних затрат на організацію освітнього процесу шляхом заміни його на віртуальний.

1.6. У Положенні використані терміни, що подані у «Положенні про дистанційне навчання (наказ МОН України від 25.04.2013 р. № 466)» та введені нові терміни, які необхідні для даного Положення:

Асинхронний режим - взаємодія між суб'єктами дистанційного навчання, під час якої учасники взаємодіють між собою із затримкою у часі, застосовуючи при цьому електронну пошту, форум, соціальні мережі, інші сучасні інформаційно-комунікаційні технології тощо;

Веб-ресурси навчальних дисциплін (програм), у тому числі електронні навчальні курси - систематизоване зібрання навчальних матеріалів та засобів навчально-методичного характеру, необхідних для засвоєння навчальних дисциплін (програм), яке доступне через Інтернет (локальну мережу) за допомогою веб-браузера та/або інших доступних користувачеві апаратних та програмних засобів.

Викладач ДК курсу (автор курсу, тьютор) - викладач, який розробляє, редагує та супроводжує навчання в дистанційному курсі, перевіряє та оцінює роботу студентів, відповідає за якість і зміст курсу;

Дистанційний курс (ДК) – інформаційна система, яка є достатньою для навчання окремим навчальним дисциплінам за допомогою опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників навчального процесу у спеціалізованому середовищі, яке функціонує на базі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій;

Дистанційне навчання (ДН) – індивідуалізований процес набуття знань, умінь, навичок і способів пізнавальної діяльності людини, який відбувається в основному за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників навчального процесу у спеціалізованому середовищі, яке функціонує на базі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій;

Електронний навчальний курс (ЕНК) – це комплекс навчально-методичних матеріалів, створених для організації індивідуального та групового навчання з використанням технологій дистанційного навчання.

Інформаційно-комунікаційні технології дистанційного навчання - технології створення, накопичення, зберігання та доступу до веб-ресурсів (електронних ресурсів) навчальних дисциплін (програм), а також забезпечення організації і супроводу навчального процесу за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення та засобів інформаційно-

комунікаційного зв'язку, у тому числі Інтернету;

Навчально-методичний комплекс (НМК) – стандартизований пакет методичного забезпечення дисципліни, що викладається на базі технологій дистанційного навчання.

Психолого-педагогічні технології дистанційного навчання - система засобів, прийомів, кроків, послідовне здійснення яких забезпечує виконання завдань навчання, виховання і розвитку особистості;

Синхронний режим - взаємодія між суб'єктами дистанційного навчання, під час якої всі учасники одночасно перебувають у веб-середовищі дистанційного навчання (чат, аудіо-, відеоконференції, соціальні мережі тощо);

Система управління веб-ресурсами навчальних дисциплін (програм) - програмне забезпечення для створення, збереження, накопичення та передачі веб-ресурсів, а також для забезпечення авторизованого доступу суб'єктів дистанційного навчання до цих веб-ресурсів;

Система управління дистанційним навчанням - програмне забезпечення, призначене для організації навчального процесу та контролю за навчанням через Інтернет та/або локальну мережу;

Суб'єкти дистанційного навчання - особи, які навчаються (учень, вихованець, студент, слухач), та особи, які забезпечують навчальний процес за дистанційною формою навчання (педагогічні та науково-педагогічні працівники, методисти тощо);

Система е-навчання – системно організована сукупність веб-ресурсів навчальних дисциплін (програм), програмного забезпечення управління веб-ресурсами, засобів взаємодії учасників дистанційного навчання та управління навчанням.

Технології дистанційного навчання - комплекс освітніх технологій, включаючи психолого-педагогічні та інформаційно-комунікаційні, що надають можливість реалізувати процес дистанційного навчання у навчальних закладах та наукових установах.

2. РЕАЛІЗАЦІЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

2.1. Навчальний процес з використанням технологій дистанційного навчання може відбуватись:

для забезпечення навчального процесу для студентів денної, заочної форм навчання на всіх етапах навчальної діяльності;

за дистанційною формою, коли всі види навчальних занять, підготовка випускної роботи, контрольні заходи здійснюються за дистанційною формою: при цьому захист випускної роботи і підсумковий контроль (залік, екзамен) можуть здійснюватися очно або дистанційно через засоби зв'язку;

змішаними формами навчання, коли лише частина навчальної програми вивчається дистанційно.

2.3. Підготовка студентів за дистанційною формою навчання здійснюється в ІНО КНУБА за ліцензованими, акредитованими (атестованими) напрямами підготовки (освітніми програмами).

2.3. При перепідготовці, підвищенні кваліфікації кадрів за дистанційною формою навчання, що здійснюються в ІНО КНУБА, термін навчання визначається програмами підготовки.

2.4. ЕНК, що використовуються в ІНО КНУБА для забезпечення навчального процесу з використанням технологій дистанційного навчання розробляються згідно встановлених Положенням вимог (Додаток 1) і мають проходити науково-методичну, структурно-функціональну експертизу в ІНО КНУБА (додаток 2).

2.5 Центр дистанційного навчання ІНО КНУБА (далі - ЦДН) забезпечує організаційне, адміністративне та технологічне супроводження навчального процесу з використанням технологій дистанційного навчання.

2.6. Рішення щодо використання технологій дистанційного навчання під час організації та забезпечення навчального процесу приймається Вченою радою ІНО КНУБА.

3. ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ЗА ДИСТАНЦІЙНОЮ ФОРМОЮ НАВЧАННЯ

3.1 Дистанційне навчання в ІНО КНУБА реалізується на підставі нормативно-правових актів України та ІНО КНУБА, що регламентують дистанційну освіту.

3.2. Використання технологій дистанційного навчання під час організації та забезпечення навчального процесу може здійснюватися в ІНО КНУБА для отримання базової освіти, післядипломної освіти, перепідготовки, навчання протягом життя (підвищення кваліфікації, безперервна професійна освіта)

3.3. Освітній процес за дистанційною формою навчання здійснюється в ІНО КУБА за ліцензованими, акредитованими спеціальностями (освітніми програмами) на підставі навчальних планів, що затверджені Вченою радою ІНО КНУБА.

3.4. Навчальний план дистанційної форми складається на основі навчального плану заочної форми з урахуванням особливостей дистанційного навчання:

3.4.1. Лекційні, семінарські (практичні, лабораторні) та індивідуальні заняття проводяться зі студентами дистанційно у синхронному або асинхронному режимі відповідно до навчального плану.

Кількість годин, що відводиться на синхронний режим, складає не

більше 25% загальної кількості годин, запланованих на заняття в дистанційному режимі.

3.4.2. Установча сесія проводиться виключно на першому курсі і присвячується технічним питанням організації навчання за дистанційною формою.

3.4.3. Основною формою організації навчального процесу за дистанційною формою навчання є самостійна робота студентів, яка відповідно до робочих та навчальних програм з наук (дисциплін) має різні форми та виконується студентами впродовж всього терміну вивчення дисципліни.

3.4.4. Контрольні заходи з навчальної дисципліни (предмета) при здійсненні підготовки за дистанційною формою навчання включають проміжний (тематичний, модульний), підсумковий та інші види контролю, відповідно до навчального плану.

Усі контрольні заходи можуть здійснюватися відповідно до рішення Вченої ради ІНО КНУБА дистанційно з використанням можливостей інформаційно-комунікаційних технологій, за умови аутентифікації того, хто навчається, або очно.

3.4.5. ІНО КНУБА забезпечує збереження результатів контролю в електронному вигляді та на паперових носіях у терміни, що встановлені чинними нормативно-правовими документами ІНО КНУБА.

3.5. Реалізація навчального процесу з використанням технологій дистанційного навчання здійснюється за організації комунікації всіх суб'єктів дистанційного навчання за допомогою будь-яких електронних засобів (система дистанційного навчання, соціальні мережі, Skype, електронна пошта, вебінари, інтернет-конференції, чати, форуми, тощо).

3.7. Державна атестація при підготовці фахівців за дистанційною формою навчання здійснюється згідно з статтею 7 Закону України «Про вищу освіту».

3.8. Після виконання навчальної програми у повному обсязі, досягненні запланованої якості результатів навчання та проходження Державної атестації студент, що навчався за дистанційною формою, отримує Диплом встановленого зразка.

4. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ З ВИКОРИСТАННЯМ ТЕХНОЛОГІЙ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

4.1. В ІНО КНУБА застосування технології дистанційного навчання передбачається за всіма формами навчання, освітніми і науковими рівнями.

4.2. При організації навчального процесу за будь-якою формою навчання технології дистанційного навчання можуть використовуватись для методичного та дидактичного забезпечення самостійної роботи, контрольних заходів, а також при здійсненні навчальних занять

4.3. Рішення щодо використання технологій дистанційного навчання у навчальному процесі приймається Вченою радою ІНО КНУБА.

4.4. Кожна кафедра ІНО КНУБА розробляє ЕНК по кожній дисципліні та при організації навчального процесу застосовує технології дистанційного навчання.

4.5. Інформація про кількість виконаних дистанційних годин зазначається у щомісячному звіті та перевіряється Навчальним відділом.

4.6. Робочий час, відведений науково-педагогічному працівнику на розробку та супровід веб-ресурсу навчальної дисципліни, розраховується відповідно до «Норм часу для планування й обліку навчальної роботи педагогічних і науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів»

4.7. Мінімальний та максимальний обов'язковий обсяг навчального навантаження викладача в межах його робочого часу встановлюється в ІНО КНУБА з урахуванням виконання ним інших обов'язків (методичних, наукових, організаційних) і в порядку, передбаченому його статутом та колективним договором.

4.8. Робота науково-педагогічного працівника ІНО при організації освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання складається з двох частин: перша – методична робота, що включає розробку електронного навчального курсу (підготовка навчально-методичних матеріалів, друга – навчальна робота, що передбачає підтримку освітнього процесу за допомогою дистанційних освітніх технологій та систему управління навчальними ресурсами.

4.9. Загальне навантаження викладача за дисципліною (навчальним модулем) не повинно перевищувати 75% від відповідного навантаження викладача для денної форми.

Норми часу для планування обліку навчальної роботи викладачів, які працюють за дистанційною формою навчання, приведено у Додатку 3.

4.10. Науково-педагогічні працівники та адміністративно-керівний склад ІНО КНУБА на початку своєї участі в організації навчального процесу за дистанційною формою, а також періодично (не рідше одного разу на 5 років) повинні підвищувати свою кваліфікацію щодо володіння технологіями дистанційного навчання (обсягом не менше 108 академічних годин) за типовими програмами затвердженими Міністерством освіти і науки. Кваліфікація викладачів, які навчатимуть за цими програмами, має бути підтверджена документом про підвищення кваліфікації за напрямом дистанційної освіти або відповідним сертифікатом.

5. СУБ'ЄКТИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

5.1 Учасниками навчального процесу за дистанційною формою навчання є:

- особи, що навчаються (студенти, слухачі тощо).
- науково-педагогічні працівники, які виконують функції авторів та викладачів дистанційних курсів;
- співробітники Центру інформаційних технологій та дистанційного навчання.

5.2. Права, обов'язки та відповідальність студентів (слухачів), які навчаються за дистанційною формою:

5.2.1. Студенти, слухачі ІНО КНУБА, які навчаються за дистанційною формою, мають права:

- усі права і обов'язки, що передбачені нормативно-правовими документами ІНО КНУБА для студентів денної та заочної форми навчання.
- переглядати результати тестів та завдань;
- спілкуватися з іншими студентами, підключеними до дистанційного курсу, будь-якими засобами електронної комунікації;
- отримувати від викладача індивідуальні консультації за допомогою будь-яких засобів електронної комунікації;
- звертатись до співробітників Центру дистанційного навчання у разі втрати логіну чи пароля, необхідності зміни пароля, відсутності на особистій сторінці одного чи декількох необхідних дистанційних курсів тощо, консультацій щодо роботи у системі дистанційного навчання Moodle та у випадку виникнення інших технічних проблем.

5.2.2. Студенти, слухачі ІНО КНУБА, які навчаються за дистанційною формою, несуть відповідальність за:

- надання стороннім особам свого логіну та паролю;
- своєчасне виконання визначених в дистанційному курсі тестів та завдань;
- персональне виконання навчальних завдань та тестування.

5.3. Права, обов'язки та відповідальність викладачів, які викладають дисципліни за дистанційною формою навчання:

5.3.1. Викладачі ІНО КНУБА, які викладають дисципліни за дистанційної форми навчання, мають обов'язки:

- усі права і обов'язки викладачів, що передбачені нормативно-правовими документами ІНО КНУБА;
- переглядати статистику вивчення студентом дистанційного курсу;
- спілкуватись зі студентами за допомогою будь-яких засобів електронної комунікації;

- вносити, за необхідності, доповнення та проводити правки змістовної частини дистанційного курсу;

- використовувати за погодженням із розробниками дистанційний курс на інших формах навчання;

- звернутись до співробітників Центру дистанційного навчання у разі втрати логіну чи пароля, необхідності зміни пароля, консультацій щодо роботи у системі дистанційного навчання Moodle, підключення студентів та інших технічних проблем;

- проходити курси підвищення кваліфікації у галузі використання дистанційних технологій у навчальному процесі, які організуються на базі Центру дистанційного навчання ІНО КНУБА.

5.3.2. **Обов'язки та відповідальність викладачів, які викладають дисципліни за дистанційною формою навчання:**

- забезпечення реалізації навчальних заходів, запланованих у межах відповідного дистанційного курсу;

- забезпечення своєчасної та якісної навчально-методичної підтримки студентів за допомогою будь-яких засобів електронної комунікації у визначені терміни;

- моніторинг якості навчання і своєчасне коригування як змісту навчальної інформації, так і способів її надання студенту;

- своєчасна взаємодія з Центром дистанційного навчання, який забезпечує організаційне, адміністративне та технологічне супроводження процесу дистанційного навчання.

5.3.3. **Викладачі, які викладають дисципліни за дистанційною формою, несуть відповідальність за:**

- своєчасне оцінювання виконаних студентами та слухачами завдань та тестів, які не оцінюються автоматично;

- своєчасне надання результатів контролю в паперовому вигляді у терміни, що встановлені чинними нормативними документами ІНО КНУБА.

5.4. **Права, обов'язки та відповідальність викладачів, які розробляють дистанційні курси:**

5.4.1. **Викладачі ІНО КНУБА, які розробляють дистанційні курси, мають права:**

- усі, що передбачені нормативно-правовими документами ІНО КНУБА;

- формувати загальну концепцію вивчення дисципліни за дистанційною формою;

- визначати наповнення навчальних елементів дистанційного курсу та форму подання навчального матеріалу;

- визначати систему оцінювання знань, умінь та навичок студентів, що навчаються за дистанційною формою;

- адаптувати дистанційний курс для використання його у навчальному процесі на інших формах навчання;
- оновлювати електронні навчальні курси кожного року;
- звернутись до співробітників Центру дистанційного навчання у разі втрати логіну чи пароля, необхідності зміни пароля, щодо створення оболонки дистанційного курсу, консультацій щодо роботи у системі дистанційного навчання Moodle.

- проходити курси підвищення кваліфікації у галузі використання дистанційних технологій у навчальному процесі, які організуються на базі Центру дистанційного навчання ІНО КНУБА.

5.4.2. Обов'язки викладачів, які розробляють дистанційні курси:

- своєчасна розробка дистанційного курсу з дисципліни;
- своєчасне поновлення дистанційного курсу;
- організація зворотного зв'язку з іншими суб'єктами дистанційного навчання;
- своєчасна взаємодія з Центром дистанційного навчання, який забезпечує організаційне, адміністративне та технологічне супроводження процесу дистанційного навчання

5.4.3. Викладачі, які розробляють дистанційні курси, несуть відповідальність за:

- відповідність дистанційного курсу нормативним документам ІНО КНУБА;
- відповідність дистанційного курсу «Вимогам до структури та наповнення дистанційного курсу (ДК)»
- дотримання авторських прав, відповідно до чинного законодавства.

6. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

6.1. Організація процесу дистанційного навчання в ІНО КНУБА потребує організаційно-управлінського, наукового, програмно-технічного, кадрового, матеріально-технічного та фінансового забезпечення.

6.2. Загальне управління системою дистанційного навчання ВСП ІНО КНУБА здійснює директор ВСП ІНО КНУБА, забезпечуючи:

- проведення заходів щодо реалізації дистанційного навчання при підготовки фахівців за всіма формами та ступенями вищої освіти;
- матеріально-технічну підтримку системи дистанційного навчання.

6.3. Заступник директора з навчально-методичної роботи ІНО КНУБА:

6.3.1. координує розробку навчально-методичного забезпечення освітнього процесу за дистанційною формою;

6.3.2. здійснює контроль за виконанням кафедрами плану підготовки (оновлення) електронних навчальних курсів та навчально-методичного забезпечення дистанційного навчання;

6.4. Заступник директора з науково-педагогічної, міжнародної та

дистанційною освіти:

6.4.1. координує організацію та впровадження новітніх форм і методів навчання за дистанційною формою;

6.4.2. координує проведення експертизи дистанційних курсів;

6.5 Відповідальними за змістовне наповнення та збереження матеріалів веб-ресурсу є науково-педагогічний працівник (викладач), який здійснює викладання дисципліни, завідувач кафедри.

6.6. Центр дистанційного навчання:

- здійснює функції адміністрування системи Moodle та вирішує всі технічні проблеми використання дистанційних технологій (стабільна робота серверу Університету, системно-технічний та програмний супровід);

- забезпечує суб'єктів дистанційного навчання методичними рекомендаціями щодо технології роботи з дистанційними курсами в середовищі управління дистанційним навчанням Moodle;
- підключає до дистанційних курсів студентів та викладачів;
- забезпечує проведення на базі Центру інформаційних технологій та дистанційного навчання ІНО КНУБА курсів підвищення кваліфікації викладачів інституту в галузі використання дистанційних технологій в освітньому процесі;
- формує банк атестованих дистанційних курсів.

6.7. Центр дистанційного навчання несе відповідальність за:

- підтримку бази даних користувачів в актуальному стані;
- підключення нових користувачів до необхідних дистанційних курсів;
- заміну паролів користувачам за їх вимогою;
- своєчасне попередження користувачів про тимчасові планові відключення серверів систем управління дистанційним навчанням;
- надання необхідних консультацій усім суб'єктам дистанційного навчання;
- введення нових дистанційних курсів в банк атестованих дистанційних курсів.

7. ФІНАНСОВІ ВІДНОСИНИ В СФЕРІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

7.1. Фінансування в системі дистанційного навчання в ІНО КНУБА здійснюється за рахунок коштів:

- фізичних та юридичних осіб, що вносять плату за навчання;
- виконання господарських договорів;
- отримання грантів;
- добровільних внесків і пожертв;
- інших надходжень, що не заборонені законодавством.

8. МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО У СФЕРІ

ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

8.1. Головними напрямками міжнародного співробітництва у сфері дистанційного навчання для ІНО КНУБА є:

– участь у проектах і програмах, спрямованих на входження системи дистанційного навчання України до світової освітньої системи з урахуванням національних інтересів і здобутків вітчизняної освіти, зокрема створення міжнародних віртуальних університетів, до складу яких входять навчальні заклади різних країн;

– участь у проектах і програмах інтегрування національних телекомунікаційних мереж, що задіяні у дистанційному навчанні, в європейські та світові науково-освітні телекомунікаційні мережі;

– проведення спільних наукових досліджень щодо розвитку технологій дистанційного навчання;

– участь у розробленні міжнародних стандартів на технології дистанційного навчання;

– надання послуг, пов'язаних із здобуттям освіти за технологіями дистанційного навчання, іноземним громадянам;

– відрядження за кордон педагогічних, науково-педагогічних працівників;

– та інших фахівців з метою підвищення кваліфікації з дистанційного навчання відповідно до міжнародних договорів України, а також прямих договорів навчальних закладів з іноземними партнерами.

8.2. ІНО КНУБА має право здійснювати міжнародне співробітництво в сфері дистанційного навчання, укладати відповідні договори, встановлювати прямі зв'язки з навчальними закладами іноземних держав, міжнародними організаціями, фондами тощо, згідно з чинним законодавством.

9. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

9.1 Положення набирає чинності з моменту його затвердження Вченою радою університету та вводиться в дію наказом директора ІНО КНУБА.

9.2 Відповідальність за виконання цього Положення несуть всі учасники дистанційного навчання в ІНО КНУБА відповідно до обов'язків, визначених цим Положенням.

**Внутрішні стандартні вимоги
до навчально-методичних матеріалів, які використовуються при
створенні
електронного навчального курсу**

Навчально-методичні матеріали для студентів (слухачів), які навчаються з використанням технологій дистанційного навчання, готуються згідно Наказу про розподілення навчальних дисциплін ІНО КНУБА відповідними кафедрами спільно з Центром дистанційного навчання.

Електронний навчальний курс (ЕНК) має включати в себе матеріал, необхідний для оволодіння студентом (слухачем) повним обсягом знань, умінь і навичок, передбачених навчальною програмою з дисципліни. Обсяг навчально-методичного матеріалу визначається кількістю годин, відведених на цю дисципліну навчальним планом.

Мова підготовки матеріалів – українська, англійська, російська. Відповідальність за поданий матеріал несе автор.

Обсяг і структура електронного навчального курсу.

Обсяг основного змісту ЕНК визначається навчальним планом підготовки фахівців і робочою програмою дисципліни. Загальний обсяг ЕНК визначається автором самостійно, виходячи з обсягу основного змісту курсу та обсягу додаткового матеріалу.

Типова структура ЕНК.

Коротка анотація курсу (не більше 500 знаків). Цей блок повинен містити загальну інформацію про курс та напрям (спеціальність) підготовки студентів, для яких призначений ЕНК, семестр, у якому буде здійснюватись навчання (відповідно до навчального плану), форми контролю; кількість годин згідно з навчальним планом; кількість кредитів ECTS; мову, якою подані матеріали курсу.

Мета та завдання формулюються відповідно до робочої програми дисципліни.

Алгоритм роботи з курсом, представляє особливості вивчення саме цієї навчальної дисципліни, інформацію про рекомендовану послідовність роботи з навчальними об'єктами, а також форму, вимоги, перелік запитань і завдань підсумкового контролю (за необхідністю).

Інформація про автора(ів) курсу має містити фото, прізвище, ім'я та по-батькові, науковий ступінь, вчене звання, посаду і кафедру, контактну інформацію (робочий телефон, e-mail, персональна web-сторінка тощо).

Перелік літератури до курсу має забезпечувати всі види навчальної роботи студентів. Матеріал навчальної і навчально-методичної літератури

повинен відповідати робочій програмі та бути узгоджений зі змістом навчальної дисципліни, що викладається. Рекомендовані джерела мають бути забезпечені гіперпосиланнями на відповідні електронні ресурси.

Перелік навчальної літератури наводиться загальним списком до всього курсу та у разі потреби списком рекомендованих ресурсів до теми/модуля.

Методичні матеріали

Рекомендації розробників курсу щодо роботи у веб-середовищі, організації самостійної роботи студентів, огляд методичного забезпечення курсу, системи оцінювання, засоби комунікації зі студентами тощо

Подається у вигляді текстового файлу (.doc, .pdf) з можливістю завантаження.

Теоретичний матеріал

Лекція — один із видів навчального заняття у дистанційному навчанні, на якому студенти

отримують відео- та аудіовізуальну інформацію лекційного матеріалу через засоби

інформаційно-комунікаційного зв'язку як у режимі on-line, коли студенти можуть отримувати інформацію від лектора і ставити йому запитання у реальному часі, так і в режимі off-line, коли студенти отримують відео- та аудіовізуальний запис лекційного матеріалу.

Подається у вигляді:

- текстових варіантів лекцій, Текст лекції має супроводжуватися ілюстративним матеріалом (схеми, таблиці, малюнки, формули),
- динамічних мультимедійних презентацій лекцій,
- опорних конспектів лекцій, побудованих на використанні структурно-логічних схем,
- відеолекцій,
- посилань на відеоматеріали, розміщені у мережі Інтернет,
- посилань на підручники, статті та інші видання тощо.

За необхідності, додаються робочі файли, необхідні для виконання ілюстративних прикладів

з лекцій. Лекція має закінчуватися висновками, які мають містити у собі аналіз основних складних питань для студентів при вивченні цієї теми.

Питання для самоконтролю

Самоконтроль може проведений у вигляді тестування, вирішення кейсів, творчих завдань тощо.

Питання мають відображати у собі всі ключові елементи лекцій.

Завдання до семінарських, практичних та лабораторних занять

Семінарське заняття — організаційна форма навчального заняття, під час якого відбувається обговорення вивченої теми або ж дискусія навколо попередньо визначених питань, до якого студенти готують тези виступів (презентації) на підставі виконаних завдань.

Семінарські заняття можуть проводитися у формі семінару-вирішення ситуаційних завдань, міні-кейсу, дискусії з елементами аналізу, семінару-розв'язання проблемних завдань, семінару-конференції, семінару-дискусії, ділової гри тощо .

Семінарські заняття проводяться у синхронному чи асинхронному режимі відповідно до навчального плану.

Практичне заняття — організаційна форма навчального заняття, під час якого

відбувається детальний розгляд студентами окремих теоретичних положень дисципліни

та формуються вміння і навички їхнього практичного застосування у формі виконання

практичних завдань, що сформульовані у дистанційному курсі. Практичні заняття виконуються дистанційно, результати надсилаються викладачеві електронною поштою.

Практичне заняття, яке передбачає виконання практичних (контрольних) робіт,

відбувається дистанційно в асинхронному режимі. Окремі практичні завдання можуть виконуватись у синхронному режимі, що визначається робочою програмою навчальної дисципліни .

Лабораторне заняття — організаційна форма навчального заняття, яке передбачає, що студенти особисто проводять натурні або імітаційні експерименти чи досліди з використанням відповідного навчально-методичного забезпечення, устаткування, комп'ютерної техніки, віртуальних тренажерів тощо з метою практичного підтвердження окремих теоретичних положень відповідної науки дисципліни, набувають практичних навичок роботи з лабораторним устаткуванням, обладнанням, вимірювальною апаратурою, комп'ютерною технікою, засвоюють методику експериментальних досліджень у конкретній предметній галузі.

Лабораторне заняття проводиться очно у спеціально обладнаних навчальних лабораторіях

або дистанційно з використанням відповідних віртуальних тренажерів і лабораторій.

Плани занять можуть містити:

- перелік завдань до заняття;
- теми дискусій та опис порядку їх проведення (зокрема, з використанням чатів, форумів, вебінарів тощо);
- проектні завдання;
- матеріал та завдання для самостійного опрацювання тощо.

Виконане завдання (звіт, реферат, презентацію, виконані розрахунки, файли з виконаними

практичними та лабораторними роботами тощо) студент повинен надіслати викладачу.

Порядок затвердження електронних навчальних курсів

Рішення щодо затвердження навчального дистанційного курсу ґрунтується на висновках двох видів експертиз: змістовно-наукової та структурно-функціональної.

Змістовно-наукова експертиза проводиться кафедрою із залученням двох фахівців з предметної області (внутрішній та зовнішній експерти) та передбачає аналіз наукового рівня матеріалів курсу, відповідності цілям і завданням курсу. Оцінюється актуальність змісту, новизна матеріалу, що подається, його завершеність і логічна узгодженість, а також змістовне наповнення та методична доцільність створених ресурсів, методичних аспектів організації курсу, організації системи контролю.

Структурно-функціональна експертиза передбачає аналіз виконання загальносистемних вимог до ЕНК, наявності обов'язкових складових ДНК.

Етапи проведення:

- розробка навчального електронного навчального курсу автором (колективом);
- проведення змістовно-наукової експертизи ЕНК;
- обговорення результатів експертизи на засіданні профільної кафедри;
- підготовка рекомендацій кафедри;
- проведення структурно-функціональної експертизи фахівцями Центру дистанційного навчання, відпрацювання дизайну курсу ;
- проведення апробації ЕНК студентами;

Рекомендації кафедри, Центру дистанційного навчання та аналітична довідка за результатами апробації подаються на розгляд науково-методичній Раді ІНО КНУБА.

За поданням науково-методичної Ради Вчена рада ІНО КНУБА приймає рішення про затвердження електронного навчального курсу та включення його в навчальний процес.

Норми часу

для обліку методичної та навчальної роботи науково-педагогічних працівників при організації навчального процесу за технологіями дистанційного навчання

Таблиця 1

Методична робота

Від діяльності	об'єм	Норма часу для обліку методичної роботи, ак. година	Оновлення курсу
Розробка ЕНК	До 108 год	25 *К	20%
Розробка ЕНК	До 240 год	50*К	20%
Розробка ЕНК	До 400 год	70*К	20%
Розробка презентації	2 год	2*К	

К - коефіцієнт складності розроблення та методичного наповнення ЕНК, який коливається в межах від 1 до 3 (К=1 - 3) встановлюється в ПНО КНУБА в залежності від складності виду роботи.

Навчальна робота

Таблиця 2

Форма навчального процесу	Вид навчального заняття	Вид навчальної роботи	Одиниця виміру роботи	Розрахункова одиниця	Норма часу для обліку навчальної роботи, ак. година	Примітка
Навчальні заняття	Лекція	Читання лекції у режимі відео- (аудіо-) конференції	1 ак. година	1 група*	2	Норма визначається із розрахунку 12% від загального обсягу навчального часу, відведеного для засвоєння навчальної програми (дисципліни)
	Проведення індивідуальних занять		1 ак. година	1 слухач	Згідно навчальним планам	
	Самостійне вивчення навчальних матеріалів програми (дисципліни)	Надання індивідуальних консультацій	1 ак. година	1 група		

	Семінар (дискусія)	Проведення семінару (дискусії) у режимі відео- (аудіо-. текстової) конференції	1 ак. година	1 підгрупа* *	2	
	Практичне заняття	Перевірка результатів виконання практичної роботи	1 робота	1 слухач	Згідно навчальним планам	Кількість слухачів у підгрупі уточнюється викладачем відповідно до педагогічного сценарію
	Лабораторне заняття	Перевірка результатів виконання лабораторної роботи	1 робота	1 слухач	Згідно навчальним планам	
	Ділова гра, Кейси, ін.	Проведення ділової гри у синхронному режимі	1 ак. година	1 підгрупа	2	
Виконання випускної роботи		Керівництво, консультування, рецензування та проведення захисту випускних робіт слухачів, в тому числі:			Згідно навчальним планам	
		Надання індивідуальних консультацій	1 ак. година	1 слухач	до 10 годин	
		Перевірка випускної роботи	1 робота	1 слухач	1	
		Прийом випускної роботи у режимі відео- (аудіо-) конференції	1 робота	1 слухач	0.3	
Контрольні заходи: - вхідне поточне і підсумкове тестування		Перевірка результатів тестування	1 пакет тестових завдань***	1 слухач	0.2	Норма часу уточнюється в залежності від обсягу тестового завдання
		Надання індивідуальних консультацій напередодні заліку (екзамену)	1 ак. година	1 слухач	0.3	

- усний залік (екзамен)		Прийом заліку (екзамену) у режимі відео- (аудіо-) конференції	1 ак. година	1 слухач	0.3	
-------------------------	--	---	--------------	----------	-----	--

Кількість слухачів у групі визначається ІНО КНУБА в залежності від педагогічних, технологічних та економічних аспектів організації навчання з використанням .

**Кожна група слухачів для проведення семінару (дискусії) за необхідності ділиться на підгрупи.

***Пакет тестових завдань містить всі запитання (завдання) для одного контрольного заходу: для вхідного контролю: до частини навчальної програми (тем. модулів); до всієї навчальної програми.